

Creu de Sant Jordi per a 20 persones i 10 entitats

written by David Folch | 29 de juny de 2022

El Govern, a proposta de la consellera de Cultura, ha acordat concedir la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya 2022 a 20 personalitats i 10 entitats que, pels seus mèrits, han prestat serveis destacats a Catalunya en la defensa de la seva identitat o en el pla cívic i cultural. L'acte de lliurament se celebrarà el dia 11 de juliol a les 19 hores al Teatre Monumental de Mataró.

L'elecció de les personalitats distingides amb aquest guardó ha volgut respectar, com ja s'ha fet palès en les darreres edicions del premi, la paritat de gènere. A més, la selecció de guardonats també reflecteix la diversitat de camps en què treballen les persones i les entitats distingides amb les creus, així com la representació territorial.

La Creu de Sant Jordi és un dels màxims reconeixements que pot rebre una persona per part de la Generalitat de Catalunya. La distinció es va crear el 1981 amb la finalitat de distingir les persones naturals o jurídiques que, pels seus mèrits, hagin prestat serveis destacats a Catalunya. Qualsevol ciutadà, grup de ciutadans o entitat pot demanar que s'atorgui aquest guardó a alguna persona, sigui física o jurídica.

La Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya 2022 ha estat atorgada a les persones següents:

Fàtima Ahmed. Activista social: Per la seva aportació al món de l'associacionisme català entre les persones migrades, i la integració al nostre país de col·lectius de dones, especialment de religió musulmana. Voluntària i activista, en arribar a Catalunya es va vincular a l'Associació Sociocultural Ibn Battuta. És fundadora i coordinadora de l'Associació Intercultural Diàlegs de Dona, un espai de

socialització i trobada per a dones migrades al Raval, i forma part, entre altres, del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa i del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona.

Maria Carme Cardó i Soler. Professora: Per la seva determinació com a professora de llengua catalana durant la repressió franquista i des de la clandestinitat del menjador de casa seva, on va donar classes de català gratuïtes a moltes generacions de ciutadans –i de futurs professors–, que altrament no haurien tingut mai l'oportunitat de conèixer a fons la llengua de la seva terra. I també en reconeixement d'aquesta labor de construcció imparabile de projectes pedagògics i culturals, i del seu amor i perseverança per mantenir viva la flama de la cultura prohibida, que tantes persones li agraeixen com a servei exemplar al país.

Mari Chordà Recasens. Artista: Per la seva extensa singladura en diverses disciplines artístiques com ara l'art, la poesia, la pintura i l'escriptura. El seu treball en aquests camps és indèstriable de l'activisme feminista, del qual és una pionera i referent històrica. Les seves obres revelen un interès permanent per fer valdre l'expressió visual de la sexualitat femenina lliure, l'experiència de la maternitat i el compromís en la reivindicació de la igualtat de drets per a les dones i col·lectius LGTBI. Vinculada a l'espai Ca la Dona, el 2015 va exposar a la Tate Modern de Londres i el 2021 a la galeria Mayoral de Barcelona i París.

Joan Carles Doval Garcia. Productor discogràfic: Per la seva contribució a l'edició i promoció de la música que es fa a Catalunya, especialment la cantada en català, i la seva defensa dels interessos de les companyies fonogràfiques de Catalunya. Fundador de PICAP, una de les empreses puntals del sector discogràfic a Catalunya, el seu suport a intèrprets i autors d'arreu del territori ha afavorit la música del país. Ha treballat amb els millors artistes de Catalunya, sense fer distinció de gèneres musicals i apostant per la qualitat i la creativitat com a pilars fonamentals per promoure el consum de

música enregistrada.

Rosa Maria Duran i Gili. Professora i intèrpret: Per la voluntat de preservar i difondre la memòria de l'exili català a Mèxic, la divulgació acadèmica de la cultura, la llengua i les obres dels autors catalans, i el seu ferm compromís nacional. Destaca també en la seva tasca com a escriptora, traductora i intèrpret de conferències exercida durant més de 60 anys i que l'ha fet mereixedora de diversos reconeixements internacionals.

Carme Elias Boada. Actriu: Per la seva dilatada i reconeguda trajectòria en el món de la interpretació i el doblatge, tant en l'àmbit de les arts escèniques com al cinema o a la televisió. Guanyadora d'un premi Goya a la millor interpretació femenina l'any 2008, d'un Gaudí d'Honor el 2021, i de nombrosos premis i reconeixements en l'àmbit individual com a actriu, el seu nom s'associa avui al prestigi. Actualment és membre d'honor de l'Acadèmia del Cinema Català.

Josep Espunyes i Esteve. Escriptor: Per la seva tasca exemplar, abnegada i incansable, i pel seu compromís amb el país i amb la llengua catalana. Pel seu profund arrelament, harmonia i comunió amb el territori de l'Alt Urgell i la seva projecció nacional, expressats des d'una poètica que explora els contrastos entre el món rural i l'urbà fins a l'estudi i recerca històrica de la terra i les tradicions. En reconeixement, doncs, de la seva tasca, que ha permès recuperar un pòsit, sovint oblidat, de la nostra llengua i de la cultura popular de la comarca de l'Alt Urgell, la terra que l'ha vist néixer i que estima tant.

María del Carmen Llasat Botija. Física: Per la seva contribució en el camp de la física i l'estudi, recerca i sensibilització vers el canvi climàtic i els riscos naturals. Catedràtica de Física de l'Atmosfera al Departament de Física Aplicada de la Universitat de Barcelona, va ser una de les dones pioneres de la ciència en els estudis

interdisciplinaris. La seva excel·lència científica l'ha fet liderar grups de recerca, d'anàlisi, de divulgació i de transferència del coneixement, així com nombrosos projectes tant en l'àmbit català com en l'internacional, i ha publicat més de 200 articles científics. Ha estat una de les líders del primer informe sobre el canvi climàtic al Mediterrani, coordina el Grup de Recerca de Meteorologia, reconegut per la Generalitat, i continua l'activitat docent.

Jaume Mateu Bullich, *Tortell Poltrona*. Pallasso: Per la seva valuosa contribució al món del circ, amb la creació del Circ Cric, un referent destacat per a diverses generacions, i per la renovació del llenguatge del pallasso clàssic, defensant una idea més poètica, conjugant ètica i estètica i fent riure grans i petits. Considerat un pioner en l'humor *clown* de Catalunya, la seva vessant d'activista social queda reflectida a la tasca de Pallassos sense Fronteres, de la qual és cofundador juntament amb Montserrat Trias Muñoz, així com del Festival Internacional de Pallassos de Cornellà i del Festival de Pallasses d'Andorra.

Josep Minguell Cardenyas. Pintor muralista: Per ser un artista únic, excel·lent en l'art de la pintura al fresc i la pintura mural integrada en grans espais arquitectònics. Mostra sempre una inspiració brillant que interpel·la i commou l'espectador de les seves obres pictòriques, i destaca també la important i continuada tasca de docència, recerca i difusió tècnica i conceptual de la pintura mural al fresc, que el converteix en un gran referent per a les noves generacions de pintors murals.

Maria Olivares i Usac. Professora, política i activista: Pel seu compromís amb la lluita antifranquista i la seva adscripció al moviment feminista. És professora mercantil, àmbit al qual ha dedicat 27 anys, i política. Ha estat diputada al Parlament de Catalunya durant la V legislatura, i ha militat en diverses organitzacions polítiques com Bandera Roja o Nacionalistes d'Esquerra. La seva contribució és

especialment rellevant també en l'arrelament del moviment feminista a Catalunya, amb la seva implicació en diversos grups feministes, com ara Dones Antimilitaristes, i la lluita per l'equiparació entre dones i homes.

Laia Palau Altés. Esportista: Per la seva trajectòria en el bàsquet femení d'elit, esport del qual ha esdevingut una jugadora referent tant en l'àmbit català com en l'internacional. Amb un total de dotze medalles, és la basquetbolista més llorejada de la història a Catalunya. S'ha proclamat campiona de l'Eurolliga dues vegades, ha guanyat catorze vegades el títol de lliga en els diversos equips en què ha jugat, i el 2005 la van nominar millor jugadora d'Europa. El seu compromís amb el bàsquet continua sent inequívoc després de la seva etapa com a jugadora, amb la seva incorporació a la direcció del bàsquet base de l'Uni Girona.

Lluís Parés Ramoneda. Pagès: Per la seva contribució i compromís amb la defensa de l'agricultura i del territori en general, i del Parc Agrari del Baix Llobregat en particular. La seva lluita constant en defensa de la pagesia i del camp l'han dut a exercir diferents responsabilitats. Va ser un dels fundadors d'Unió de Pagesos al Baix Llobregat i, durant els anys 80, regidor de l'Ajuntament de Sant Boi. Va ser llavors quan es van fer efectives millores a la xarxa de camins, als canals de rec i a la seguretat dels camps. Es va oposar frontalment al projecte d'Eurovegues i ha liderat moltes de les reivindicacions nascudes al Parc Agrari. En reconeixement, doncs, del seu compromís amb el país i per la seva incansable lluita social.

Jordi Puig Suari. Enginyer: Per la seva visió innovadora i l'excel·lència en la recerca, com a enginyer aeroespacial i professor a la California Polytechnic State University. És coinventor d'un concepte de satèl·lit que està revolucionant l'espai, el CubeSat, precursor del que avui coneixem com a *New Space*. Les seves investigacions punteres l'han convertit en un dels grans referents internacionals de l'enginyeria

aeroespacial. Ha aconseguit també importants premis i reconeixements.

Miquel Strubell i Trueta. Sociolingüista: Per la seva trajectòria, mèrits i compromís vers la normalització lingüística a Catalunya, exercida tant des de la vessant institucional com des de la d'activista cultural i social. Va dedicar la seva vida a la defensa de la llengua i la cultura catalanes i a l'estudi de les llengües minoritzades d'Europa i les polítiques lingüístiques per assegurar-ne el futur. Profundament europeista, mai va deixar de reivindicar un lloc per al català a les institucions europees. Persona involucrada també en la vida acadèmica, des d'on sempre va promoure l'ús social i habitual del català en un context europeu de multilingüisme.

Hisao Suzuki. Fotògraf: Per la seva contribució significativa al reconeixement i al prestigi de l'arquitectura contemporània. Ha immortalitzat els edificis més emblemàtics de les últimes dècades realitzats pels estudis d'arquitectura més importants. El fotògraf japonès, establert a Catalunya, és una de les figures més rellevants i influents de l'arquitectura contemporània dels darrers 34 anys. La seva relació amb Barcelona i l'interès per l'arquitectura estan íntimament lligats a l'obra d'Antoni Gaudí. L'any 1982, s'endinsa en el modernisme català i, posteriorment, en l'arquitectura contemporània a través de la col·laboració amb l'arquitecte japonès Arata Isozaki, autor del Palau Sant Jordi per als Jocs Olímpics de 1992 a Barcelona, documentant el procés de construcció del palau d'esports.

Lluís Torner Sabata. Físic: Pel seu lideratge en investigació en ciències fotòniques, un àmbit cabdal per abordar els reptes de la humanitat durant el segle XXI. És reconegut internacionalment com a científic capdavanter. Va obtenir la Medalla Narcís Monturiol el 2009, Premi de Lideratge de l'Optical Society of America el 2011 i Premi Nacional de Recerca el 2016, entre altres reconeixements. L'Institut de

Ciències Fotòniques (ICF0), que ell mateix va crear, ha esdevingut un referent mundial d'aquesta disciplina.

Carme Trilla i Bellart. Economista: En reconeixement de la seva trajectòria professional i del seu compromís i implicació en un àmbit de gran repercussió social com és el de l'accés a l'habitatge, des de les vessants social, econòmica i de polítiques públiques. És una de les impulsores de la Llei del dret a l'habitatge i del Pacte nacional per a l'habitatge (2007-2016). La seva contribució al capdavant d'entitats i fundacions vinculades a la gestió de l'habitatge amb finalitats socials, i la inclusió de famílies en situació d'emergència, ha estat i és de gran valor en la lluita per fer efectiu el dret a l'habitatge per a tothom.

Marina Vilalta i Fajula. Pastora: En reconeixement de la seva trajectòria vital, vinculada des del primer moment a la ramaderia, un ofici imprescindible que és patrimoni de la nostra cultura i història. La seva devoció pel camp, el treball amb el bestiar i el manteniment de les tradicions orals de la comarca del Ripollès, participant en festivals com el Càntut, són exemples de la importància del treball al món rural, i de la resiliència de les persones que s'hi dediquen.

Andreu Vilasís i Fernández-Capalleja. Artista plàstic i esmaltador: Per la seva llarga trajectòria com a esmaltador de prestigi internacional. No tan sols per la seva obra de creació sinó també i, sobretot, per la seva continuada labor pedagògica, dins i fora de Catalunya, com a professor de l'Escola Llotja, i per les moltes iniciatives que va impulsar de difusió de l'art de l'esmalt i de depuració de la terminologia catalana específica d'aquesta disciplina artística, en ser l'autor del primer i únic manual tècnic sobre esmalt en català. També en reconeixement de la seva constància en el perfeccionament de l'art de l'esmalt i de la seva contribució a la plenitud del nostre país.

El Govern també ha acordat atorgar la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, en forma de placa, a les entitats següents:

Associació Colla de Castellers els Bordegassos de Vilanova: Per 50 anys d'història conservant i difonent el patrimoni cultural immaterial de Vilanova i la Geltrú i del país. Part i motor de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya, han democratitzat l'accés a la cultura, posant-la a l'abast de tothom mitjançant la seva tasca social i cultural en què els valors de cohesió i inclusió de persones amb diversitat sexual, afectiva i de gènere sempre hi són presents.

Associació El Círcol de Reus: Per la seva rellevància, des de la seva fundació l'any 1852, en la vida social, política, cultural, comercial i artística de la ciutat de Reus i el seu àmbit d'influència. És dipositària d'un llegat patrimonial, material i immaterial de gran abast i és una entitat cabdal per entendre el prestigi cultural de la ciutat. Durant els seus 170 anys d'història ha tingut el dinamisme necessari per adaptar-se als models socials i culturals de cada època i també la capacitat d'esdevenir un referent que ha contribuït molt positivament a la dinamització de la vila.

Associació pels Drets Sexuals i Reproductius: Per la seva expertesa i experiència acumulada en el decurs de 40 anys de vida compartint espais individuals i col·lectius amb milers de dones a tot arreu, i teixint aliances amb entitats i institucions per reivindicar els drets sexuals i reproductius i reubicar la sobirania corporal de totes les persones. Per posar el focus en les necessitats dels joves en aquest camp amb l'impuls del Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats el 1992 i el programa Coeduca't amb el Departament d'Educació. Per una trajectòria intensa plena de lluites compartides en la defensa de l'equitat, les diversitats, la transparència i la voluntat de transformació social.

Associació Societat Cultural i Esportiva La Lira: Per la seva

valuosa contribució, des de 1870, al dinamisme cívic, cultural i esportiu de Sant Andreu de Palomar. Des dels seus inicis, ha estat dedicada al foment de les arts i de l'esport. Actualment, la seva seu acull diverses seccions vinculades a diferents disciplines, com ara el Club Escacs La Lira, el Club Tennis Taula Sant Andreu i el Club de Ball Esportiu Balles? També entitats del món de la cultura popular i tradicional com el Grup Sardanista Maig o l'Orfeó La Lira. Les arts escèniques també hi tenen un pes destacat i es pot gaudir de la programació regular dels grups residents La Lira Teatre i el Somni Teatre Solidari.

Companyia Elèctrica Dharma: Per haver esdevingut una de les bandes més representatives de la història de la música en català, després de 50 anys de vida. Les seves cançons han sabut sintetitzar els anhels col·lectius del país fins al punt d'esdevenir veritables himnes intergeneracionals que avui formen part de la memòria col·lectiva de Catalunya, i que han traspasat fronteres. Amb 25 àlbums publicats, han creat un sistema musical propi que ha anat més enllà de la combinació del folk i la cultura popular amb el rock, ple de símbols i de fantasies musicals que és representatiu de casa nostra i alhora de melodies de tot el món.

Estopa: Per ser el grup català que més discos ha venut i per la popularitat de les seves cançons, amb temes molt arrelats a la quotidianitat i amb influències del pop, el flamenc i la rumba catalana. Amb una exitosa carrera artística en l'àmbit nacional i internacional, el duo musical format pels germans de Cornellà, David i José Manuel Muñoz Calvo, continua sent un referent per a diverses generacions de catalans i catalanes.

Fundació del Gran Teatre del Liceu: Per la seva singularitat com a símbol de la cultura catalana al llarg de 175 anys d'història, fomentant amb passió i il·lusió el gènere operístic entre la societat i esdevenint un referent i un punt de trobada en l'àmbit internacional. La seva consolidació és el testimoni de la capacitat per adaptar-se i emmotllar-se

tant al seu entorn com a les circumstàncies culturals, econòmiques, polítiques i socials que han transcorregut durant la seva llarga història. Pel seu compromís i identificació amb els valors més representatius de la catalanitat, amb una mirada posada sempre en el futur.

Laboratoris Hipra, SA: Per la seva implicació en la recerca d'una nova vacuna contra la malaltia causada pel virus Sars-COVID2 i el seu compromís amb la salut pública al nostre país. Tradicionalment dedicada a la investigació, producció i comercialització de vacunes per a animals de granja, HIPRA té la seu a Amer i filials a diversos països d'Europa, Àsia i Àfrica. Compta amb 2.500 treballadors i actualment és el sisè fabricant de vacunes veterinàries del món. Arran de la pandèmia de la COVID-19, la multinacional catalana va entrar en el sector de la salut humana, posant-se a disposició de les autoritats sanitàries a través de diverses accions com el processament de testos PCR per a centres sanitaris. En aquesta nova etapa, els Laboratoris Hipra han començat a desenvolupar una vacuna contra la malaltia causada pel virus Sars-COVID2, que actualment es troba en la darrera fase d'estudi amb resultats molt satisfactoris.

Joventut de la Faràndula: Per l'afany durant 75 anys d'història de promocionar el lleure, la cultura i el teatre entre els infants de Sabadell i de tot Catalunya. És la primera entitat que va fer teatre amateur per a infants i joves al país i la seva tasca ha contribuït a fer del teatre infantil un dels pilars fonamentals de les arts escèniques i del desenvolupament personal al llarg de la vida. L'accés a una programació estable i la formació teatral ha permès a diverses generacions d'infants i joves a rebre educació en direcció, interpretació, formació, cant, escenografia, vestuari, il·luminació i so, entre altres.

Orfeó Vigatà: Per 120 anys de trajectòria modèlica en la difusió i la promoció de l'activitat coral i musical tant a la plana de Vic com a la resta del país, fent-ne un element de

cohesió social, de creixement personal i artístic. En reconeixement de l'objectiu complet de transmetre a la ciutadania els valors i les emocions que ens aporta la música, el patrimoni cultural i el talent des de l'excel·lència d'un treball sostingut en el temps i compromès també amb la realitat social del seu entorn. A la magnífica feina feta també per promoure tots aquests valors entre els infants, a través de la Coral Espurna, el cor infantil de l'Orfeó.